

SKOLEEKSAMEN

Autorisasjonsprøve i oversettelse. Prøve 1: Oversettelse fra norsk til fremmedspråk

Dato: 23.04.2025

Tidsrom: 09:00 – 16.00

Antall timer: 7

Koordinator kan kontaktes av eksamensvakt på telefon: 55 95 94 02

TILLATTE HJELPEMIDLER:

I forskrift for translatøreksamen pkt. 2. Utfyllende bestemmelser for § 5 skoleeksamen:

2.6 Teknisk utstyr og hjelpemidler

Det er tillatt å benytte:

- a) alle typer trykte oppslagsverk, filer og programvare lagret lokalt på egen datamaskin, samt internett med unntak nevnt i punkt f.
- b) én ekstern skjerm, i tillegg til én egen bærbar datamaskin. Ekstern skjerm skal være kablet.
- c) eksternt tastatur og mus, så lenge dette utstyret er kablet.

Det er ikke tillatt å:

- d) kommunisere med andre under eksamen, ved f.eks. bruk av e-post, chat, mobiltelefon, skytjenester, o.l.
- e) ha klokke (verken analoge eller digitale), nettbrett og mobiltelefoner tilgjengelig.
- f) benytte noen form for maskinoversettelse eller hjelpemidler som er basert på kunstig intelligens.

Brudd på disse bestemmelsene betraktes som fusk/forsøk på fusk.

Antall sider, inkludert forside: 4

2025 norsk (økonomisk-administrativ tekst)

Denne oppgaven kan besvares ved hjelp av etterredigering (såkalt *post-editing*) av det maskinoversatte utkastet tilgjengelig i WISEflow. Du kan kopiere maskinoversettelsen i *text editor* i Wiseflow og redigere den der.

Vurderingen vil basere seg på den ferdige oversettelsen. For å bestå denne oppgaven, må den ferdige oversettelsen oppfylle de samme kvalitetskriteriene som de andre to tekstene (se vurderingsmatrise).

OBS! Det er ikke tillatt å generere egne maskinoversettelser av denne kildeteksten. Etterredigering må foretas på maskinoversettelsen tilgjengelig i WISEflow.

Et oversettelsesvalg henger alltid tett sammen med vurderinger knyttet til det konkrete oversettelsesoppdraget (*translation brief*). Derfor følger her beskrivelsen av et tenkt oppdrag: Oversettelse av nedenstående tekst publisert på nettstedet Økonomiske analyser 1/2024, Konjunkturtendensene.

Oversettelsesoppdrag: Statistisk sentralbyrå har bestilt oversettelsen av denne delen av sin rapport som skal sendes til tilsvarende institusjon hos Norges handelspartnere for informasjonsformål.

Konjunkturutviklingen i Norge

Renteøkninger, stagnasjon i aktivitetsutviklingen og avtakende inflasjon preget norsk økonomi i fjor. 2023 ble også året med nær bråstopp i boligbyggingen. Det høye presset i arbeidsmarkedet avtok noe gjennom fjoråret og arbeidsledigheten har nå kommet opp på et nivå som er på linje med gjennomsnittet på 2010-tallet. Styringsrenta ble satt opp med hele 1,75 prosentpoeng i fjor, og er for tiden 4,5 prosent. Framover ventes aktiviteten i norsk økonomi å ta seg litt opp, men ikke mer enn at veksten gjennom 2024 blir litt lavere enn det vi anser som trendveksten i fastlandsøkonomien, på 1,6 prosent. Inflasjonen ventes å komme ned mot 3 prosent ved inngangen til 2025. Det er langt under toppen på 7,5 prosent i oktober 2022, men fremdeles et godt stykke over inflasjonsmålet til Norges Bank på 2 prosent. Høy rente, lav vekst blant mange av våre handelspartnere samt at ukrainere i økende grad melder seg på i arbeidsmarkedet, bidrar til at arbeidsledigheten trolig vil fortsette å øke litt de nærmeste årene.

[...]

Inflasjonen er på vei ned. Konsumprisveksten de siste årene har vært høy i et historisk perspektiv, [...]. Den underliggende prisstigningen, målt ved veksten i KPI-JAE, var spesielt stor i første halvår i fjor, og nådde en topp på 7,0 prosent i juni.

[...]

Norsk økonomi har vært preget av stagnasjon det siste året og gjennom 2023 har det ikke vært vekst i den økonomiske aktiviteten på fastlandet samlet sett. Selv om inflasjonen er fallende, er den fremdeles på et høyt nivå. Rentehevinger og økte byggekostnader har medført en bråstopp i boligbyggingen. Framover er det imidlertid flere faktorer som trekker i retning av at den økonomiske aktiviteten vil ta seg opp. Etterspørselen hos våre handelspartnere ventes å øke, renta vil trolig gradvis reduseres fra i høst og økt reallønn vil stimulere husholdningenes etterspørsel. I tillegg ventes høy vekst i offentlig konsum og investeringer, blant annet som følge av satsing på forsvaret. Oppgangen blir imidlertid ikke veldig sterk og aktiviteten i norsk økonomi ventes å komme nær det vi anser som en konjunkturnøytral situasjon fra 2026.

[...]

2025 norsk (juridisk tekst)

Et oversettelsesvalg henger alltid tett sammen med vurderinger knyttet til det konkrete oversettelsesoppdraget (*translation brief*). Derfor følger her beskrivelsen av et tenkt oppdrag: Oversettelse av nedenstående tekst publiser på nettstedet Takras - Lovdata

Oversettelsesoppdrag: Utenlandsk investor vurderer kjøp av bygård i Oslo og har bestilt oversettelse av denne artikkelen for nærmere vurdering av hvilke plikter og tilhørende utgifter som påhviler en huseier etter norsk rett.

Takras

Regler om hvem som har ansvar ved tak- eller snøras kan man finne i kommunale forskrifter om politivedtekter. I denne artikkelen vil vi se nærmere på hva som gjelder i Oslo. Andre kommuner kan ha egne kommunale politivedtekter.

Hvem har plikter?

Det er ikke bare eieren av hus som må passe på at snø og is kan falle ned og skade folk og gjenstander. Etter Oslos politivedtekter § 1-2 hviler plikter på huseier og på «den som bruker eller leier lokaler på gatenivå, fester, eller bestyrer bygning eller grunn».

Hva skal til for å oppfylle plikten?

Hva som konkret må gjøres, må leses ut fra forskriftene om politivedtekter for de enkelte kommunene.

For Oslo gjelder forskrift om politivedtekt, Oslo kommune. Andre kommuner kan ha tilsvarende regler. Du finner enkelt forskriften som gjelder for din kommune ved å skrive «forskrift om politivedtekt» og din kommune, for eksempel «Bergen», i søkefeltet på Lovdata.

For Oslo er snø, is og takras omtalt i § 4-1 i forskriften. Der står det at «[n]år snø eller is truer med å falle fra hustak mot offentlig sted, skal eieren straks sette opp avvisere eller lignende innretning som gjør det tydelig at ferdselen er forbundet med fare eller ulempe og snarest sørge for at taket blir ryddet». Innretning kan for eksempel være snøfangere og skilt om rasfare. I tillegg har Høyesterett påpekt i dom Rt-2013-312 avsnitt 20 at det må ligge en «forutsetning om årvåkenhet» til grunn, slik at rasfare oppdages. Det innebærer at hus- eller grunneier skal gjøre det de kan for å undersøke forholdene på taket.

Gebyr

Dersom bygget ikke er sikret, kan kommunen ilegge et såkalt overtredelsesgebyr. For Oslo følger det av forskriften § 9-2a. Et overtredelsesgebyr kan ilegges personer eller foretak av kommunen, uten at politiet eller domstolene involveres.

I tillegg til overtredelsesgebyr, risikerer de med ansvar for snøsikring straffansvar og erstatningsansvar ved manglende overholdelse av pliktene.

[...]

2025 norsk (teknisk tekst)

Et oversettelsesvalg henger alltid tett sammen med vurderinger knyttet til det konkrete oversettelsesoppdraget (*translation brief*). Derfor følger her beskrivelsen av et tenkt oppdrag: Oversettelse av nedenstående tekst hentet fra *Teknisk ukeblad*, nr. 05/24.

Oversettelsesoppdrag: NVE som norsk nasjonalt senter for skredkompetanse har utviklet ny metode for stabilisering av masser i kvikkleireskred. NVE ønsker å få oversatt vedlagte tekst som del av teknisk informasjon til tilsvarende skredkompetansesentre i utlandet.

Ingeniørkunst etter katastrofen i Gjerdrum kommune

[...]

Skredet i Gjerdrum omfattet over 120 dekar. Skredgropa var 250x700 meter. Over 1,35 millioner kubikkmeter med kvikkleire og jord løsnet. Katastrofen er gransket av et ekspertutvalg oppnevnt av regjeringen.

[...]

- Omrørt kvikkleire kan minne om litt tykk vaffelrøre og inneholder mye vann. Nede i gropa var det et tynt lag av tørrere masser som man kunne gå på. For å få ut vannet måtte vi enten stabilisere grunnen ved å sprøyte inn en blanding av kalk og sement, eller benytte vertikaldren, sier Røhr.

En blanding av kalk og sement øker fastheten og er en kjent metode som brukes for å fjerne setninger i grunnen, men det er en tidkrevende, kostbar og sårbar metode.

I Gjerdrum valgte NVE vertikaldren. Metoden er tidligere brukt i forbindelse med bygge- og samferdselsprosjekter, men er ikke kjent brukt for å stabilisere omrørt kvikkleire.

Først måtte man lage en arbeidsplattform for at den over 60 tonn tunge riggen ikke skulle synke ned i kvikkleira. Plattformen besto av et geonett, tett fiberduk og pukk.

Ved hjelp av en 60 tonn tung rigg med foringsrør plasserte man dren i form av en plastremse som er 10-12 cm bred og 0,5 cm tykk. Denne trykkes i dette tilfellet inntil 20 meter ned i grunnen ved bruk av foringsrøret.

- Her satte vi hvert dren med 120-130 cm avstand slik at vannpartiklene ble presset opp gjennom plastremsene og opp til overflaten der vannet ble ledet ned til det nye bekkefare.

[...]

NVE har benyttet boreutstyr fra Statens vegvesen og fra ulike grunnboreentreprenører, seismiske data, geofoner, dronedata, hydrologiske beregninger, radarmålinger og laget 3D-modell for å planlegge bruk av sikringstiltak og arrondering av terrenget, slik at man får fall i riktig retning og drenert ut alt overflatevann.

Spesielt bruken av droner har effektivisert NVEs arbeid. I stedet for å foreta fysiske oppmålinger der ansatte må gå rundt i terrenget, har man brukt droner som kunne forsyne NVE med nye terrengmodeller på centimeternivå ved behov – typisk hver 14. dag.

[...]